

Opinie

Voor het heffen van dividendbelasting is geen goede reden. Afschaffing is dan ook geen cadeautje voor multinationals

Prof. Dennis Weber¹

Met het heffen van belasting wordt de schatkist gevuld. De overheid heeft het geld nodig om de aan haar opgedragen taken uit te voeren. Daar is niets op tegen. Maar het heffen van belasting kan pas echt worden uitgelegd aan de samenleving wanneer deze belastingheffing ook een andere rechtvaardiging heeft dan het vullen van de schatkist. Want anders komt het heffen van belasting dicht bij het stelen van geld van de burgers. In een goede rechtsstaat moet je kunnen uitleggen waarom een belasting wordt geheven. En hier schuilt het probleem van de dividendbelasting: Er is geen rechtvaardiging voor het heffen van dividendbelasting. Met de dividendbelasting wordt alleen de schatkist gevuld.

Multinationals of beleggers met Nederlands inkomen kunnen hun dividendbelasting verrekenen met de door hun in Nederland verschuldigde vennootschapsbelasting (of zelfs terug krijgen). De dividendbelasting wordt derhalve per saldo alleen geheven van buitenlandse aandeelhouders over dividend uitgekeerd door Nederlandse multinationals welke niet is toe te rekenen aan in Nederland gemaakte winst. Waarom zou Nederland belasting heffen over inkomen dat niets met Nederland te maken heeft? Of over inkomen dat al in Nederland belast is geweest?

Wat zou u ervan vinden wanneer de Verenigde Staten van Amerika vanaf morgen een belasting gaat heffen over het Nederlandse inkomen van inwoners van Nederland? Bijvoorbeeld over het inkomen van Jesse Klaver? Zouden wij dat niet heel vreemd vinden en zal Klaver dan niet aan Rutte vragen of hij niet even met president Trump kan bellen wat hier aan de hand is?

Hier zit hem dus precies het probleem: met de dividendbelasting heft Nederland over inkomen dat niets met Nederland te maken heeft. Of dat al in Nederland is belast. Er is geen goede rechtvaardiging voor zo'n heffing. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het Europese Hof van Justitie in Luxemburg in talloze zaken het heffen van dividendbelasting als een belemmering van het vrije verkeer van kapitaal binnen de EU heeft aangemerkt waar geen rechtvaardiging voor is te vinden.

Het afschaffen van de dividendbelasting is dan ook geen cadeautje voor Nederlandse multinationals zoals wel wordt gedacht. Nederlandse multinationals betalen al vennootschapsbelasting over hun winst. Het afschaffen van de dividendbelasting is ook geen cadeautje voor de buitenlandse belegger in Nederlandse multinationals. Als je stopt met iets dat je niet goed kan rechtvaardigen, dan is dat geen cadeautje: dan doe je wat je eigenlijk altijd had moeten doen: niet-heffen. Wanneer de USA zou stoppen met het belasten van het inkomen van Jesse Klaver dan zou Klaver dat ook niet als een cadeautje ervaren. Toch?

¹ Hoogleraar Europese ondernemingswinst belastingen aan de Universiteit van Amsterdam (UvA); Directeur van de Amsterdam Centre for Tax Law (ACTL) van de UvA. Of counsel bij Loyens & Loeff; deze bijdrage is op persoonlijke titel geschreven.

Het heffen van dividendbelasting is met name makkelijk politiek scoren: je heft van buitenlanders die toch geen stemrecht hebben. Het is *taxation without representation*. Dat moet je als rechtsstaat niet willen. En natuurlijk schrikt een dividendbelasting buitenlandse multinationals af om naar Nederland te komen: want het valt niet aan hun aandeelhouders uit te leggen. Ik prijs Rutte dat hij het durft om een belasting die je niet goed kan rechtvaardigen wilt afschaffen. Het is even slikken dat het de Nederlandse schakist 2 miljard kost, maar het maakt de Nederlandse belastingheffing een stuk eerlijker.

Deze opinie is geschreven in het kader van het ACTL seminar "dividendbelasting: afschaffen of niet?" Dat wordt gehouden op 27 september 2018 aan de Universiteit van Amsterdam.
(www.actl.uva.nl)